

Sprawozdanie z przeprowadzonego badania ankietowego
„Jakość realizacji zajęć dydaktycznych” na Wydziale Nauk Ekonomicznych
w roku akademickim 2016/2017

Badanie ankietowe „Jakość realizacji zajęć dydaktycznych” na Wydziale Nauk Ekonomicznych przeprowadzono w roku akademickim 2016/2017, po każdym semestrze studiów.

Zgodnie z przyjętymi zasadami semestralne iteracje badania zostały poprzedzone akcją informacyjną, zarówno wśród studentów jak i nauczycieli akademickich Wydziału. Informacje dotyczące tych badań przedstawiono w czasie posiedzenia Rady Wydziału oraz Wydziałowego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, a następnie zamieszczono stosowną zapowiedź na stronie internetowej Wydziału. Ponadto zwrócono się do Rady Wydziałowej Samorządu Studenckiego z prośbą o mobilizowanie studentów do jak najliczniejszego i rzetelnego wypełniania ankiet.

W analizowanym okresie utrzymała się wysoka średnia ocena na Wydziale, która w semestrze zimowym roku akademickiego 2016/17 wyniosła rekordowe 4,78, a w semestrze letnim 4,66. Zachowany został jednoznacznie pozytywny poziom wyników odnotowywany w poprzednich latach. Tendencją, która również została utrzymana, jest spadający odsetek ankiet wypełnionych przez studentów. Już w roku akademickim 2015/16 spadł on poniżej 10%, a w bieżącym okresie badawczym ten trend został kontynuowany. W efekcie po semestrze letnim roku akademickiego 2016/17 wypełniono jedyne 6,9% ankiet. Wartość ta powoduje, że wyniki znacznej części ankiet trudno uznać za wiążące ze względu na reprezentatywność badania. Dotychczasowa aktywność władz wydziału i samorządu studenckiego związana z mobilizacją do udziału w ocenie pracowników nie przynosi pożądanych efektów i należy poszukiwać kolejnych rozwiązań w tym zakresie. Obawy budzi jednak wątpliwość, czy zmuszanie studentów do wypełniania ankiet zapewni ich obiektywny charakter.

Uzyskane wyniki badania poddano obróbce statystycznej. Wyodrębniono wyniki w według następujących zmiennych:

- grup średnich (zgodnie z oceną pracownika),
- osiągnięć poszczególnych katedr,
- zajmowanych stanowisk.

Wyniki przedstawiono dla poszczególnych semestrów.

Szczegółowa analiza wyników prezentuje się następująco:

Przedział ocen	Liczba osób Semestr zimowy	Liczba osób Semestr letni
< 3,00	0	0
3,00 – 3,66	1	3
3,67 – 4,33	6	12
> 4,33	107	94

Absolutnie dominująca część ocen jest wyższa od wartości 4,33, która to została zapisana w przepisach wydziałowych jako granica bardzo dobrej oceny w ankiecie okresowej pracownika. W semestrze zimowym jedynie 7 pracowników Wydziału uzyskało ocenę niższą, przy czym w większości przypadków był to poziom gwarantujący ocenę dobrą w ankiecie okresowej pracownika. Nieco więcej osób ocenionych było w tym zakresie w okresie letnim (15) jednak to jedynie 13,8% wszystkich pracowników. Za to w tym samym semestrze aż 15 pracowników zostało ocenionych maksymalnie (5,0), a w sumie 35 osób uzyskało ocenę 4,9 o lub wyższą. W semestrze zimowym było to odpowiednio 6 i 45 osób. W obu semestrach najlepszym uzyskanym na Wydziale wynikiem była średnia 5,0, a najniższym 3,65 oraz 3,14. W tym ostatnim przypadku był to wynik na podstawie jedynie ? wypełnionych ankiet, więc trudno o wyciąganie daleko idących wniosków z tej oceny.

Wyniki uzyskane przez pracowników Wydziału poddano dwóm klasyfikacjom: z podziałem na Katedry oraz według stanowisk. Średnie uzyskane w poszczególnych Katedrach prezentują się następująco:

KATEDRA	Średnia Semestr zimowy	Średnia Semestr letni
Katedra Rachunkowości	4,91	4,60
Katedra Ekonomiki Przestrzennej i Środowiskowej	4,88	4,62
Katedra Polityki Gospodarczej i Regionalnej	4,87	4,81
Katedra Polityki Społecznej i Ubezpieczeń	4,86	4,65
Katedra Finansów i Bankowości	4,83	4,60
Katedra Makroekonomii	4,81	4,71
Katedra Organizacji i Zarządzania	4,77	4,69
Katedra Mikroekonomii	4,75	4,58
Katedra Ekonomiki Przedsiębiorstw	4,73	4,57
Katedra Analizy Rynku i Marketingu	4,70	4,75
Katedra Metod Ilościowych	4,63	4,61

Natomiast w przypadku różnych stanowisk naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych odnotowano następujące średnie:

STANOWISKO	Średnia Semestr zimowy	Średnia Semestr letni
Doktoranci	4,91	Brak ocen
Asystenci	4,76	4,68
Adiunkci	4,82	4,68
Wykładowcy	4,69	4,72
Profesorowie	4,69	4,47

Poddając analizie powyższe wyniki należy podkreślić, że zróżnicowanie ocen w ramach stanowisk pracowników jest nieznaczne. Można jedynie odnotować relatywnie niższe oceny uzyskane przez pracowników samodzielnych. Natomiast wśród wyróżnionych grup największe zróżnicowanie zaobserwowano wśród adiunktów, co wynika z faktu, że stanowią oni najliczniejszą grupę pracowników naukowo-dydaktycznych na Wydziale.

Wyniki przeprowadzonego badania ankietowego były przedmiotem spotkania członków Wydziałowego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia. W efekcie przeprowadzonych analiz i dyskusji sformułowano następujące opinie, wnioski i sugestie:

- konieczność podjęcia dalszych działań mających na celu podniesienie frekwencji studentów wypełniających ankiety;
- utrzymanie tendencji, zgodnie z którą ankiety są wypełniane szczególnie w skrajnych przypadkach – chęci wyrażenia przez studentów zastrzeżeń do prowadzącego lub podkreślenia wyjątkowo dobrej pracy nauczyciela;
- niski zwrot ankiet w przypadku przeważającej liczby pracowników powoduje problem wykorzystania wyników do oceny pracowniczej;

- konieczność uwzględnienia najczęściej pojawiających się komentarzy studentów odnoszących się do procesu kształcenia, w tym m.in. ustalania warunków realizacji i zaliczenia przedmiotu, odrabiania zajęć, które się nie odbyły (np. z powodu choroby prowadzącego) oraz formy prowadzonych zajęć (odtwórcze wykłady, stare metody na ćwiczeniach).

Zgodnie z przyjętą na Wydziale procedurą, wydruki ankiet pracowników poszczególnych Katedr zostaną przekazane – w zamkniętych i otemplowanych kopertach – ich kierownikom. Jednocześnie kierownicy Katedr są zobowiązani do przekazania w sposób bezpośredni tych ankiet poszczególnym pracownikom oraz omówienia wyników w czasie indywidualnych rozmów z pracownikami, szczególnie w sytuacjach wyników niższych od średniej, lub negatywnych komentarzy. Ponadto zbiorcze wyniki ankiet zostaną przedstawione na posiedzeniu Rady Wydziału.

Postępującym problemem jest uzyskiwana frekwencja w tym badaniu – brakuje aktywnej postawy studentów w kreowaniu jakości kształcenia na Wydziale. W efekcie uzyskane wyniki są coraz mniej miarodajne. Brakuje świadomości wśród studentów, że wypełnione ankiety dają podstawy władzom Wydziału do podejmowania działań, które mogą przyczynić się do poprawy jakości oferty dydaktycznej. Wciąż pojawia się obawa, że ankiety nie są do końca anonimowe.

Systematyczne oceny pozwalają również śledzić zmiany w ocenach pracowników przez studentów. Z perspektywy czterech lat ankiet za pośrednictwem systemu USOS można stwierdzić, że w tym czasie zauważalna była poprawa ocen pracowników, a obecnie ten stan się utrzymuje.